

elyazmasi.org Ortadoğu Masası

	BAHREYN
---	----------------

Yüzölçümü: toplam: 620 km²

kara: 620 km²

su: 0 km²

Sınır komşuları: 0 km

Dinler: Şii Müslümanlar %70, Sünni Müslümanlar %30

Dil: Arapça, İngilizce, Farsça, Urduca

Yönetim Biçimi: Mutlak Monarşi

Başkent: Manama

Anayasa: Aralık 2000 de yeni anayasa kabul edilmiştir.

Hukuk sistemi: İslam hukuku ve İngiliz hukuku temel alınmıştır.

GSYİH: Satınalma Gücü paritesi: 10.1 milyar \$ (2000 verileri)

Coğrafi Konum:

Coğrafi durumu: Bir Güneybatı Asya ülkesi olan Bahreyn, Basra körfezi içinde Suudi Arabistan ve Katar kıyıları önünde bulunan ve ada sayısı toplam otuz beşe ulaşan takımadalardan meydana gelmektedir. Ülkeye adını veren ve takımadaların en büyüğü olan Bahreyn adası 565.7 km²'dir. Başkent Menâmâ da bu adadadır. Ülke topraklarının % 5'i tarım arazisi, % 7'si otlak alanıdır. En yüksek yeri Bahreyn adasında bulunan Duhan Dağı (122 m.)'dir. Adalar arasında bazı yerlerde suyun derinliği az olduğundan buralar toprakla doldurulmak suretiyle tarım arazisi veya meskun yer haline getirilmiştir. Bahreyn'de yazlar çok sıcak, kışlar ılımlı geçer. Denizden buharlaşan su dolayısıyla hava nispeten nemlidir. Başkent Menâmâ'da yıllık sıcaklık ortalaması 26.4 derece, yıllık yağış ortalaması 76 mm.'dir.

Nüfus Yapısı:

Nüfusu: 688,345 (2005 verileri)

Yaş yapısı: 0-14 yaş: 27.8% (erkek 96,807/bayan 94,863)

15-64 yaş: 68.7% (erkek 275,792/bayan 197,424)

65 yaş ve üstü: 3.4% (erkek 12,078/bayan 11,381) (2005 verileri)

Nüfus artış oranı: 1.51%

Mülteci oranı: 1.1 mülteci/1,000 nüfus (2001 tahmini)

Cinsiyet oranı: doğumlarda: 1.03 erkek/kadın

15 yaş altı: 1.03 erkek/kadın

15-64 yaş: 1.45 erkek/kadın

65 yaş ve üzeri: 1.03 erkek/kadın

toplam nüfusta: 1.29 erkek/kadın (2001 verileri)

Bebek ölüm oranı: 19.77 ölüm/1,000 doğan bebek (2001 tahmini)

Ortalama hayat süresi: Toplam nüfus: 73.2 yıl

erkek: 70.81 yıl

kadın: 75.67 yıl (2001 verileri)

Ortalama çocuk sayısı: 2.72 çocuk/1 kadın (2001 tahmini)
HIV/AIDS - hastalıklarına yakalanan yetişkin sayısı: %0.15 (1999 verileri)
Ulus: Bahreyn
Nüfusun etnik dağılımı: Bahreynler %63, Asyalılar %19, diğer Araplar %10, İranlılar %8
Dinler: Şii Müslümanlar %70, Sünni Müslümanlar %30
Dil: Arapça, İngilizce, Farsça, Urduca
Okur yazar oranı: 15 yaş ve üzeri bilgiler
toplam nüfus: 89.1%
erkek: 91.9%
kadın: 85% (1995 verileri)

Tarihi:

Bahreyn halkı İslâmiyet'le Hz. Muhammed zamanında tanışmıştır. Bahreynli Muiz bin el-Aiz el-Abdi yirmi kişilik bir heyetle birlikte Medine'de Hz. Muhammed 'i ziyaret ederek Müslüman olmuştur. Mekke'nin fethinden sonra Hz. Muhammed h. 8'de, Ala bin Abdullah el-Hadrami'yi Bahreyn'e gönderdi. Alâ, Hz. Muhammed 'in davet mektubunu o zamanki Bahreyn emiri Münzir bin Sâvâ'ya ilettili ve bu davetten sonra Bahreyn halkının çoğu Müslüman oldu. Bu olaydan sonra Bahreyn emirliği Medine'deki İslâm devletine bağlandı. 10. yüzyıla kadar İslâm devletine bağlı kalmıştır. M. 10. yüzyılda bir ara Karmatilerin eline geçti. Ancak halk Karmati yönetimine karşı başkaldırarak 1058 yılında bu yönetime son verdi. Bundan sonra sırasıyla Uyuniler, Salgurlular, Tabeler ve Cebriler Bahreyn'e hâkim oldular. Bahreyn 1521- 1602 yılları arasında Portekiz işgali altında kaldı. Portekizli işgalciler 1602'de İranlı kuvvetler tarafından çıkarıldı. Bu tarihten sonra Osmanlılar, İran, Arap yönetimleri ve Avrupa ülkeleri arasında Bahreyn üzerinde bir rekabet ve kavga başladı. Bu rekabet ve kavga 1783'te el-Halife ailesinin Bahreyn'de hâkimiyet kurmasına kadar devam etti. Bahreyn, 1783'ten buyana bu ailenin yönetimi altındadır. Ancak söz konusu ailenin ülkeye hâkim olmasından sonra da Bahreyn çeşitli dış baskılara ve saldırılara maruz kalmıştır. Yakın komşusu Umman, Bahreyn için sürekli bir tehdit unsuru olmuş ve birkaç kez saldırıda bulunmuştur. Bahreyn yönetimi Umman tehlikesine karşı zaman zaman Arap yarımadasındaki Vehhabi hareketinin öncülerıyla yardımlaştı. Bahreyn üzerinde Osmanlılarla İngilizler arasındaki rekabet ve uzlaşmazlık da devam etti. 1913'te Londra'da imzalanan bir anlaşmayla Osmanlı yönetimi Bahreyn'in bağımsızlığını tanımayı İngiltere de burayı kendi topraklarına ilhak etmemeyi taahhüt etti. Ancak İngilizler bu anlaşmadan sonra Bahreyn'le daha yakından ilgilenmeye başladı ve burayı kendi himayelerine aldılar. Bu durum Bahreyn'in ekonomik ve dolayısıyla siyasi bağımsızlığını önemli oranda etkiledi. 1970 yılından itibaren İngiliz kuvvetlerinin Körfez'den çekilmeye başlamaları üzerine körfezdeki küçük ülkeler, Körfez Ülkeleri Federasyonu adıyla bir federasyon kurdular. Ancak Bahreyn emiri 15 Ağustos 1971'de yayınladığı deklarasyonla bu federasyondan ayrılarak bağımsızlığını ilan etti. Bahreyn 1 Kasım 1961'den buyana el-Halife ailesinden İsâ bin Selmân Ali Halife tarafından yönetilmektedir. Onun yerine geçecek olan veliahtı oğlu Hamed bin İsa Ali Halife'dir.

Karasuları ve Basra Körfezi içinde yer alan Havar adaları konusunda Katar'la arasında bir anlaşmazlık bulunmaktadır. Bahreyn yönetimi 20 Nisan 1993'te yaptığı açıklamada karasularını 12 mile çıkardığını bildirerek Katar'la arasında anlaşmazlık konusu olan alan üzerindeki hak iddiasına resmiyet kazandırdı. Bahreyn, bu açıklamayla birlikte üzerinde hak iddia ettiği alanda uluslararası hukuk çerçevesinde hâkimiyet haklarını kullanacağını duyurdu. Bahreyn'in bu tutumu Katar'la arasındaki anlaşmazlığı daha da derinleştirdi. İki ülke meselenin çözümü için Uluslararası Adalet Divanı'na başvurdu.

Ekonomisi:

GSYİH: \$14.08 milyar

GSYİH – reel büyüme: %5.9

Kişi Başına Düşen Milli Gelir: \$20,500

GSYİH – sektörel bileşim: Tarım:%1 Sanayi:%46 Hizmet:%53

Enflasyon oranı: %0.5

İş gücü: 295,000

İş gücü – sektörel dağılım: Tarım:%1 Sanayi&Hizmet:%79 Devlet:%20

İşsizlik oranı: %15

Yoksulluk sınırı altındaki nüfus oranı: veri yok

Bütçe Gelir: \$1.5 milyar

Gider: \$1.9 milyar

Sanayi: Petrol işletme ve ayrıştırma, alüminyum eritme, denizaşırı bankacılık, gemi tamiri, turizm

Tarım ürünleri: Meyveler, sebzeler; kümes hayvanları, süt ürünleri; karides, balık

Petrol üretim: 44000 varil/gün

Petrol tüketim: 40000 varil/gün

Doğalgaz üretim: 32.7 milyar m küp

Doğalgaz tüketim: 32.7 milyar m küp

İhracat: \$3.3 milyar

İhracat ürünleri: Petrol ve petrol ürünleri %61, alüminyum %7

İhracat ortakları: Hindistan 18%, Japonya 11%, Suudi Arabistan 8%, Güney Kore 7%, BAE 5%

İthalat: \$3.5 milyar

İthalat ürünleri: ham petrol %41, kimyasal maddeler,

İthalat ortakları: Suudi Arabistan 45%, ABD 10%, İngiltere 6%, Japonya 5%, Almanya 4%

Dış borç: \$6.215 milyar

Türkiye ile İlişkileri:

Türkiye-Bahreyn İlişkileri:

Türkiye ile Bahreyn arasındaki diplomatik ilişkiler Kuveyt Büyükelçiliğimizin akredite edilmesiyle 1973 yılında kurulmuştur. Ülkemiz Bahreyn'de 1990 yılından bu yana Büyükelçilik düzeyinde temsil edilmektedir. 1987 yılında açılan Konsolosluk Ajanlığımız 1988 yılında Başkonsolosluk seviyesine yükseltilmiştir.

Bahreyn, 1998 yılında Kahire Büyükelçisini Türkiye'ye akredite etmiştir.

Türkiye-Bahreyn siyasi ilişkilerinde herhangi bir sorun bulunmamaktadır. Bahreyn, ülkemizin Ortadoğu'daki doğal ağırlığının bilincinde olarak, ikili ilişkilerde genelde olumlu ve yapıcı bir yaklaşım sergilemektedir. Yönetim ülkemizle her alandaki ilişkilerin geliştirilmesini arzu etmektedir.

Bahreyn Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Şeyh Mohammed Bin Mubarak Al Khalifa'nın Sayın Bakanımızın davetine icabetle 5-8 Ağustos 2003 tarihlerinde ülkemizi ziyareti, Bahreyn'den yapılan ilk üst düzeyli ziyareti teşkil etmiştir. Ziyaret, ülkemizle Bahreyn arasındaki ilişkilerin her alanda ileri götürülmesi ve temaslar yapılmasına imkan tanımıştır.

Bahreynli Bakan, Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından kabulünde, laik sistemle İslâm'ı bağdaştırarak hoşgörünün hakim olduğu bir ülke sıfatıyla Türkiye'nin, demokratikleşme ve kadın hakları alanında önemli adımlar atan Bahreyn'e önder bir model oluşturduğunu belirtmiştir.

Sayın Bakanımız da, Şeyh Muhammed ile görüşmüştür. Konuk Bakan ziyareti sırasında Türkiye-Bahreyn Karma Ekonomik Komisyonu Eşbaşkanı Devlet Bakanı Sayın Mehmet Aydın ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu ile Türk işadamları heyetiyle biraraya gelmiştir.

İKİLİ TİCARİ VE EKONOMİK İLİŞKİLER

Bahreyn, 606.780'lik küçük nüfusuna rağmen, 2003 yılı itibariyle kişi başına yaklaşık 11.331 ABD Dolarlık gelir düzeyi ve 5 milyar Dolar'a yaklaşan ithalatıyla ihracatçı firmalarımız için Körfez bölgesinin önemli pazarlarından biridir.

Bahreyn'e 2001 yılında 11.2 milyon ABD Doları seviyesinde olan ihracatımız 2002 yılında 16.6 milyon Dolar'a, 14.6 milyon Dolar olan ithalatımız ise 18.9 milyon ABD Doları'na yükselmiştir. 2003 yılında ise ihracatımız 28.6 milyon dolar ithalatımız ise 15.173 düzeyinde seyretmiştir.

Türkiye, Bahreyn ile ticaretinde, 1997 yılından itibaren açık vermeye başlamıştır. Bahreyn'in 2002 yılında Türkiye'den ithalatındaki artış, büyük ölçüde, 11 Eylül sonrasındaki gelişmeler ve ABD mallarının boykot edilmesi nedeniyle gıda ürünlerindeki artıştan kaynaklanmaktadır.

Bahreyn'den ithalatımızda en önemli madde işlenmemiş alüminyumdur (%90). Diğer önemli kalemler ise ham deriler ve organik kimyasal maddelerdir. Bahreyn'e ihraç ettiğimiz başlıca ürünler ise demir-çelik, tekstil, elektrikli aletler, makina aksamı ve gıda ürünleridir.

Bahreyn ile 4. KEK toplantısının 24-25 Kasım 2004 tarihlerinde ÇVÖ müzakereleriyle paralel olarak yapılması üzerinde mutabakata varılmıştır.

AHDİ DURUM

İmzalanan anlaşmalar:

- Ekonomik, Sınai ve Teknik İşbirliği Anlaşması: 8 Ocak 1990
- Karma Ekonomik Komisyonu(KEK) II. Dönem Toplantısı Mutabakat Zaptı: 4 Ekim 1995
- KEK III. Dönem Toplantısı Mutabakat Zaptı: 14 Şubat 2000
- İstanbul Ticaret Odası ile Bahreyn Ticaret ve Sanayi Odası Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşması: 21-26 Eylül 1999 tarihleri arasında Bahreyn'de düzenlenen "Türk İhraç Ürünleri Sergisi" vesilesiyle iki Oda Başkanları tarafından 22 Eylül 1999 tarihinde imzalanmıştır.

İmza veya müzakere aşamasındaki anlaşmalar:

- Çifte Vergilendirmeyi Önleme (ÇVÖ) Anlaşması
- Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması (YKTK) Anlaşması
- Kara Ulaştırması Anlaşması
- Gümrük İdarelerinin Karşılıklı Yardımlaşmasına İlişkin Anlaşma

Kaynaklar:

Wikipedia : www.wikipedia.org

CIA World Fact Book: <http://www.cia.gov/cia/publications/factbook/>

T.C. Dışişleri Bakanlığı: www.mfa.gov.tr

Ülkeler Rehberi: www.ulkeler.net

www.vahdet.com.tr

www.sesrtcic.org

Bu kitapçık elyazmasi.org tarafından hazırlanmış olup, bilgilerin bir kısmı tahminidir. Herhangi bir sorunuz, sorununuz olduğunda ya da yanlış bir veri gördüğünüzde lütfen iletisim@elyazmasi.org 'a e-posta atın.